

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE OPINIONS OF STUDENTS ABOUT TEACHING OF
LECTURERS IN THE DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EDUCATION ,
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION, KING MONGKUT'S INSTITUTE OF
TECHNOLOGY LADKRABANG, BANGKOK

โดย

นางสาว อูษา ภูกัน

๒พ.

๑ ๘๖๔ ๓

๒๕๓๙

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

เลขหมู่..... สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

เลขทะเบียน..... 28097 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

วัน, เดือน, ปี 17 ก.ค. 2540 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2539

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2539

นางสาว อุษา ภูักัน

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

THE OPINIONS OF STUDENTS ABOUT TEACHING OF LECTURERS IN THE DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EDUCATION , FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION, KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG, BANGKOK

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นตามเพศ , คณะแผนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา , สาขาวิชา และระดับชั้น ใน 5 ด้าน คือ วิธีการสอน , เนื้อหาวิชา , สื่อการสอน , เอกสารประกอบการเรียน และการวัดและประเมินผล ซึ่งศึกษาความคิดเห็นจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ด้วยแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามสภาพทั่วไปของนักศึกษา ใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการวิจัยพบว่า ในด้านวิธีสอน นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิงอยู่ 2 เรื่อง ด้านเนื้อหาวิชามีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 เรื่อง ด้านสื่อการสอนค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน 3 เรื่อง ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกัน 1 เรื่อง ในด้านวิธีสอนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมกลุ่มต่าง ๆ 3 เรื่อง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษ ครั้งนี้ประสบความสำเร็จลงได้จาก บุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลที่สำคัญ ท่านอาจารย์ รัชดากร พลภักดี อาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาเสียสละเวลาอันมีค่า ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษ ผู้ทำปัญหาพิเศษขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้สมบูรณ์เรียบร้อยด้วยดี

ความดีของปัญหาพิเศษเล่มนี้ขอมอบให้แก่ ครอบครัว ภู่กัน และครอบครัว ทรายเพชร ซึ่งอยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ให้การสนับสนุนด้าน ทุนทรัพย์ และเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

อุษา ภู่กัน

กุมภาพันธ์ 2539

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ความหมายและองค์ประกอบของการสอน	4
2.2 ระบบการเรียนการสอน	5
2.3 การสอนที่ดี	7
2.4 วิธีการสอน	9
2.5 เนื้อหา	13
2.6 สื่อการสอน	13
2.7 เอกสารประกอบสอนสอน	17
2.8 การวัดและการประเมินผล	18
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	20
3.1 ประชากร	20
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	20
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล	22
4.2 ผลการวิจัย	23

5. สรุปและข้อเสนอแนะ	52
5.1 สรุป	52
5.2 วิจารณ์ผล	55
5.3 ข้อเสนอแนะ	57
5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	57
บรรณุกรม	58
ภาคผนวก	62

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.แสดงสถานภาพของนักศึกษา	23
2. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านวิธีสอน	25
3. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)	26
4. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านสื่อการสอน (ต่อ)	27
5. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศใน ด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ)	28
6. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศใน ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)	29
7. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านวิธีสอน	30
8. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)	33
9. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านสื่อการสอน(ต่อ)	35
10.แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวม ทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ)	37
11. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวม ทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)	39
12. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาในด้านวิธีสอน	41
13. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาใน ด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)	42
14. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาใน ด้านสื่อการสอน (ต่อ)	43
15. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาใน ด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ)	45
16. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาใน ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)	46
17.แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีในด้านวิธีสอน	48

18. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีใน
ด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ) 49
19. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีใน
ด้านสื่อการสอน (ต่อ) 50
20. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีใน
ด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ) 51
21. แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีใน
ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ) 52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การสอนเป็นการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอีกทั้งเป็นกระบวนการสำคัญ ที่เกิดจากความเข้าใจในตัวผู้เรียน เข้าใจในกระบวนการสอน การใช้สื่อการสอน การจูงใจ การใช้แรงเสริม การใช้บุคลิกท่าทาง รวมทั้งการวัดและการประเมินผลของครู (สุทิน บุญชูวงศ์ 2530 หน้า 3-4) ด้วยเหตุนี้การสอนจึงเป็นศาสตร์ คือ สามารถนำมาถ่ายทอด อบรม ฝึกฝนได้ และเป็นศิลปคือ เป็นการประยุกต์เนื้อหาสาระของความรู้ และหลักการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ไพรัตน์ พิภน้อย ม.ป.ป.) จะเห็นได้ว่าการสอนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้สอนและผู้เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในการเรียนการสอน

การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมก็เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีกว่าการให้ผู้สอนเป็นจุดศูนย์กลางเพียงอย่างเดียวและในการประเมินผล การเรียนของผู้เรียนโดยผู้สอนจะทำให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับใด ในทางกลับกันผู้เรียนก็เป็นผู้บอกได้ดีที่สุดว่ามีความเห็นเกี่ยวกับการสอนอย่างไร และต้องการอะไรเพิ่มเติมจากผู้สอนหากครูผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของตนจากผู้เรียนแล้ว คาดว่าผู้สอนสามารถพัฒนาการสอนให้ดีขึ้นไปได้อีก (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล 2539 หน้า 182-193)

ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของบุคคลสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือผู้สอน ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้เพราะคุณภาพการสอนคือผลที่ได้จากการปฏิบัติงานของผู้สอน สำหรับบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งคือ ผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในฐานะควบคุมดูแลและให้การสนับสนุนต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน จึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบรองลงไป ด้วยเหตุผลนี้ การพัฒนาคุณภาพ จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้บริหารการศึกษา ซึ่งจะต้องช่วยกันแสวงหาแนวทางในการหาข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนของตน การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนจากผู้เรียนก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยครูผู้สอนได้รับทราบข้อมูลย้อนกลับจากผู้เรียนได้

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชา
ครุศาสตร์เกษตร โดยแบ่งเป็น

- เพศ
- คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคที่ผ่านมา
- สาขาวิชา
- ระดับชั้นปี

1.3 ขอบเขตของปัญหา

1. ขอบเขตของเนื้อหา ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร มี 5 ด้าน ดังนี้

1. วิธีการสอน
2. เนื้อหาวิชา
3. สื่อการสอน
4. เอกสารประกอบการเรียน
5. การวัดประเมินผลการเรียน

2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้น
ที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 151 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

- นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 26 คน
- นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 31 คน
- นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ 40 คน
- นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ 54 คน

รวม 151 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และผู้บริหารของภาควิชา
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนได้อย่างเต็ม
ที่

1.5 นิยามศัพท์

“ความคิดเห็น” หมายถึง ความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อการสอนของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ วิธีการสอน , เนื้อหาวิชา , สื่อการสอน , เอกสารประกอบการเรียน การวัดและการประเมินผล

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2539

“การสอน” หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้นักเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

“วิธีการสอน” หมายถึง กิจกรรมที่ครูทำ , นักเรียนทำ หรือครูและนักเรียนร่วมกันทำเหมาะสมกับผู้เรียน

“เนื้อหาวิชา” หมายถึง เนื้อหาที่จะทำการสอน

“สื่อการสอน” หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ครูและนักเรียนต้องใช้ เป็นสิ่งเร้าความสนใจของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและดีขึ้น

“เอกสารประกอบการเรียน” หมายถึง ตำรา หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

“การวัด” การกำหนดค่าเป็นตัวเลข โดยป็นไปตามกฎเกณฑ์ ซึ่งกฎเกณฑ์ที่ว่านี้เกี่ยวข้องกับการบวกลบคูณหารทางคณิตศาสตร์

“ประเมินผล” หมายถึง การนำปริมาณคะแนนมาพิจารณาเพื่อตีความ สรุปออกมาว่านักเรียนคนนั้นมีความรู้และทักษะมากน้อยเพียงใด

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้ได้มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและองค์ประกอบของการสอน
2. ระบบการเรียนการสอน
3. การสอนที่ดี
4. วิธีการสอน
5. เนื้อหาวิชา
6. สื่อการสอน
7. เอกสารประกอบการสอน
8. การวัดและประเมินผล
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายและองค์ประกอบของการสอน

ความหมายของการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการสอนคือ “ การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียนได้ปะทะ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ” การสอนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม

ชาญชัย อินทรประวัตติ (2523 หน้า 27) ได้กล่าวว่า การสอนคือ “ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ”

จรรยา คุณมี (2520 ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่า “ การสอนคือ กิจกรรมอย่างหนึ่ง ดำเนินการโดยบุคคลหนึ่งเรียกว่า ครู ซึ่งเป็นผู้พยายามช่วยให้บุคคลอื่นเรียกว่านักเรียน ได้เรียนรู้ ”

ดังนั้นการสอนคือ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเพื่อให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

องค์ประกอบของการสอน

การสอนมีความหมายได้หลายความหมาย แต่ จุดหมายปลายทางของการสอนคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ในเรื่องขององค์ประกอบของการสอน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 หน้า 36-38) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการสอน คือ ครู , นักเรียน และ สิ่งที่จะสอน

1. ครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการสอน ฉะนั้น ครูควรจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพที่ดี

2. นักเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเท่ากับครูผู้สอน ทั้งครูและนักเรียนต้องร่วมมือกันเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จโดยสะดวก

3. สิ่งที่จะสอน ได้แก่ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ซึ่งครูจะต้องจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กัน และมีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอน

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทั้งสามจะต้องดำเนินควบคู่กันตลอดเวลา

2.2 ระบบการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นความพยายามของนักการศึกษาที่จะมุ่งให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีเป้าหมายตรงกัน แต่แนวความคิดในการจัดรูปแบบของระบบการเรียนการสอนก็อาจแตกต่างกันไปบ้าง ตามแนวความคิดของแต่ละคน

สัจจ อุตธานันท์ (2529 หน้า 5) ได้ให้ความหมายของระบบการเรียนการสอนว่า ระบบการเรียนการสอนคือ การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 หน้า 13-14) ได้กล่าวไว้ในเรื่องของ ระบบการสอนทั่วไปว่ามีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ (Objective) ระบบการสอนโดยทั่วไป จะเริ่มต้นที่การกำหนดจุดประสงค์ของครูเสียก่อนว่า ต้องการสอนเรื่องนั้น ๆ ด้วยจุดประสงค์ใดหรือต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนจะได้รับความรู้ ทักษะเจตคติมากน้อยเท่าใด การกำหนดจุดประสงค์ครูจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะจะทำให้สามารถประเมินผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยง่าย การกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนเท่ากับกำหนดทิศทางเป้าหมายที่จะเปลี่ยนไว้อย่างชัดเจน ทำให้ไม่เกิดความสับสนแก่ครูและนักเรียนด้วย

2. ทดสอบก่อนสอน (Pre-Assessment) ก่อนสอน ครูควรสอบความรู้เดิมของนักเรียนเสียก่อน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูจัดกลุ่มนักเรียนให้เข้าร่วมกลุ่มตามระดับพื้นฐานความรู้ และความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. วิธีดำเนินการสอน (Instruction Produres) ครูผู้สอนจะต้องกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้โดยสะดวกรวมทั้งการนำเอาหลักการสอนต่าง ๆ มาใช้ เช่น การจูงใจ การฝึกหัด การจัดลำดับขั้นก่อนหลังของการสอน การแสดงผลก้าวหน้าของการเรียนตลอดจนการเลือกวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมและได้ผลเป็นที่พอใจมาใช้สอนด้วย

4. การประเมินผล (Evaluation) ครูผู้สอนจะต้องทำการประเมินผลประสิทธิภาพในการสอนของตน โดยถือเอานักเรียนส่วนมากเป็นเกณฑ์ว่าสามารถบรรลุถึงจุดประสงค์ที่วางไว้ได้มากน้อยเพียงใด และจะนำเอาผลที่ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุงความมุ่งหมายของการสอน การประเมินผลความสามารถของนักเรียน ตลอดจนวิธีการดำเนินการสอน เพื่อให้ผลของการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

5. ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) หลังจากการประเมินผลแล้ว สิ่งที่ได้จากการประเมินผลนั้นจะนำไปใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนทุกชั้นตอน นับตั้งแต่การปรับปรุงจุดประสงค์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์อาจคลุมเครือไม่ชัดเจน การปรับปรุงการทดสอบก่อนสอน เช่น คำถามอาจไม่ชัดเจนไม่สามารถวัดพื้นฐานความรู้ของนักเรียนได้ การปรับปรุงวิธีการดำเนินการสอน ซึ่งครูอาจยังมีเทคนิควิธีสอนหรือสื่อการเรียนไม่ดีพอที่จะทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนที่เป็นข้อมูลย้อนกลับนี้จะ เป็นประโยชน์อย่างมากในการนำผลจากการประเมินผลไปพิจารณาปรับปรุงทุกส่วน ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ยังบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 หน้า 31) ได้กล่าวว่า ระบบการสอนนี้มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อดูระดับผู้เรียนและพื้นฐานความรู้เดิม
2. วิเคราะห์เนื้อหา ให้กำหนดเนื้อหาที่จะสอนโดยแยกเป็น
 - 2.1 แบ่งหน่วยและหัวเรื่อง
 - 2.2 กำหนดความคิดรวบยอด
3. กำหนดวิธีการสอน ให้บอกว่าจะเป็นการสอนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยหรือรายบุคคล หรือวิธีการอย่างอื่น
4. วางแผนการสอน ให้เขียนแผนการสอน โดยครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้
 - 4.1 ชื่อหน่วย หัวเรื่อง
 - 4.2 มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด

4.3 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.4 กิจกรรมการเรียนรู้

4.5 สื่อการสอน

4.6 การประเมินผล

5. เตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ คือ เตรียมกิจกรรมที่กำหนดไว้ในการเรียนรู้การสอน

6. ดำเนินการเลือกและผลิตสื่อการสอน คือ เลือกและสร้างสื่อการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

7. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ไว้แล้ว ชั้นวางแผนการสอนครูก็ควรออกข้อสอบหรือสร้างเครื่องมือวัดไว้ให้พร้อมก่อนลงมือสอน

8. ดำเนินการสอน โดยทำตามแผนที่วางไว้

9. ประเมินผล ทำการวัดและประเมินผล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นแล้ว

10. ติดตามและปรับปรุง เมื่อดำเนินการสอนไปแล้ว ครูก็อาจประเมินผลโดยการดูผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ระบบการสอนมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. ครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. ตรวจสอบความรู้เดิม หรือ วิเคราะห์พื้นฐานของนักเรียน
3. กำหนดเนื้อหา
4. วางแผนการสอน
5. ดำเนินการสอน
6. ดำเนินการวัดและประเมินผล
7. ติดตามดูผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

2.3 การสอนที่ดี

สุพิน บุญช่วงศ์ (2530 หน้า 10-11) ได้กล่าวว่า

ก่อนทำการสอนครูควรศึกษาการสอนลักษณะต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณาวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน การสอนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีการส่งเสริมให้นักเรียนให้เรียนด้วยการกระทำ เป็นการเรียนที่นักเรียนได้ลงมือทำ จึงเป็นการเรียนที่ให้ประสบการณ์ที่มีความหมาย

2. มีการส่งเสริมให้นักเรียนให้เรียนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งยังฝึกให้รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. มีการตอบสนองความต้องการของนักเรียน เป็นการเรียนที่นักเรียนเรียนด้วยความสุข สนใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

4. มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาเรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี เช่น สอนสังคมศึกษา ก็สอนให้สัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย หรือวิชาอื่น ๆ เป็นต้น

5. มีการใช้สื่อการสอน ได้แก่สื่อการสอนจำพวกโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ เพื่อสร้างความสนใจ หรือช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายด้วย

6. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่าง เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนสนุกสนานในการเรียน เช่น การสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ เรื่องการตอนต้นไม้ โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงและดูผลการปฏิบัติของตนเอง

7. มีการส่งเสริมกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ ด้วยการซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ สำหรับเด็กประถมศึกษา เด็กจะได้คิดหาเหตุผลคิดเปรียบเทียบ และคิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ

8. มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และ ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เป็นต้นว่า ส่งเสริมให้นักเรียนคิดทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีมีประโยชน์โดยไม่ต้องเลียนแบบใคร และ ส่งเสริมกิจกรรมที่มีความงามทางสุนทรียภาพ เช่น การเขียนบทร้อยกรอง การวาดภาพต่าง ๆ การจัดแสดงละคร ฯลฯ

9. มีการใช้การจูงใจ ในระหว่างการเรียนการสอนบทเรียนใด ๆ นั้นครูควรมีเครื่องล่อต่าง ๆ เช่น การให้รางวัล การลงโทษ การชมเชย การติเตียน การสอบ การให้คะแนนการแข่งขัน การให้เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ฯลฯ มาใช้ เครื่องล่อเหล่านี้จะกระตุ้นและชี้แนวทางให้นักเรียนเกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนและการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

10. มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย ด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยกย่องความคิดเห็นที่ดี ตลอดจนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนงานร่วมกับครู

11. มีการสร้างความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอ การสร้างความสนใจนับเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งแรกในกระบวนการเรียนการสอนที่ครูไม่ควรละเลย เพราะเมื่อเด็กสนใจเรียน ตั้งใจเรียนแล้ว การเรียนการสอนก็จะได้ดี

12. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของครูตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการมากที่สุด

ส่วนชาอุชัย อินทรประวัติ (2523 หน้า 35) ได้กล่าวถึงลักษณะของการสอนที่ดีว่า การสอนที่ดีถือว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุด หมายถึง การสอนนั้นนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด ใช้เวลาสั้นที่สุด การสอนที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. การสอนผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการชิมรส

2. สอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด
3. สอนให้เป็นธรรมชาติสนุกสนาน น่าสนใจ
4. สอนจากง่ายไปยาก
5. สอนให้เหมาะสมกับนักเรียน
6. สอนให้นักเรียนรู้จักคิด ใช้ความคิดของตัวเอง
7. สอนให้ครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้วิชาการ ทักษะ และ ทศนคติ
8. ตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนที่แน่นอน
9. มีวิธีการสอนหลาย ๆ วิธี เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และ คุณลักษณะของผู้เรียน
10. มีการประเมินผลตลอดเวลา

ดังนั้น ลักษณะของการสอนที่ดี คือ

1. สอนจากง่ายไปยาก
 2. เลือกใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับบทเรียน
 3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
 4. ให้ผู้เรียนใช้ความคิดอยู่เสมอ
 5. การสอนผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้านคือ การมองเห็น,ได้ยิน,ได้กลิ่น,สัมผัส และการชิม
 6. ตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนที่แน่นอน
 7. ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี ให้เหมาะสมกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมาย รวมทั้งลักษณะของผู้เรียน
 8. มีการประเมินผลตลอดเวลา
- รมณีย์ อาภาภิรม (2531 หน้า 36-40) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนดังนี้

2.4 วิธีการสอน

จุดมุ่งหมายของการเลือกวิธีการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน ผู้สอนจะต้องศึกษาข้อดี ข้อเสียของแต่ละวิธีสอนแต่ละวิธี แล้วเลือกวิธีสอน หรือนำวิธีสอนหลาย ๆ วิธีมาประกอบกันใช้สอนในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งวิธีการสอนที่เลือกแล้วใช้สำหรับสอนผู้เรียนต่างกลุ่ม หรือ ต่างสถานะการณ์ที่จะมีความแตกต่างกันไปด้วย จะไม่คงที่ตายตัวเสมอ การเลือกวิธีสอนจึงต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้สอน ผู้สอนจะต้องมีความถนัดในวิธีการสอนที่นำมาใช้ จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความต้องการ ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนแต่ละวิธีให้เข้าใจ และพิจารณาบุคลิกให้เหมาะสมกับวิธีการสอนที่จะใช้ หรือปรับปรุงบุคลิกให้เหมาะสมกับวิธีการสอน หรือ นำวิธีการสอนหลาย ๆ วิธีมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับบุคลิกของตนเอง

2. วัตถุประสงค์ของการสอน ผู้สอนจะต้องพิจารณาหรือกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอนแต่ละครั้งว่า ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านใดมากที่สุดแค่ไหน กล่าวคือ ต้องการเพียงรู้ เข้าใจ หรือพอปฏิบัติได้ หรือให้ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว มีความชำนาญ หรือต้องการเปลี่ยนแนวความคิดเสียใหม่ จากสิ่งที่ต้องการเหล่านี้ผู้สอนนำมาพิจารณาเลือกวิธีสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามต้องการ เช่น ลักษณะที่ต้องการให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ วิธีการสอนมักเป็นการบรรยาย การให้อ่านเอกสารหรือศึกษาค้นคว้า หรือต้องการให้ปฏิบัติได้จนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ก็ควรเลือกวิธีสอนด้วยการให้ผู้เรียนลงปฏิบัติงานจริง ๆ และจัดให้มีเวลาฝึกฝนจนเกิดความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นต้น

3. ลักษณะของเนื้อหา ผู้สอนต้องนำเนื้อหามาพิจารณาว่ามีลักษณะที่เป็น ทฤษฎี หลักการ ข้อมูล วิธีการสอนควรเป็นแบบบรรยาย ถ้าลักษณะของเนื้อหาเป็นแนวความคิด เป็นข้อคิดเห็น เป็นปัญหา วิธีการสอนควรเป็นแบบอภิปราย ให้แสดงความคิดเห็น หรือ เนื้อหาที่มีเชิงปฏิบัติ เช่น การตอนสุกร การขยายพันธุ์พืช การผสมปุ๋ย การปลูกผัก วิธีการสอนก็จะเป็นการบรรยายประกอบการสาธิต และให้ทดลองปฏิบัติ หรือเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นทฤษฎีที่ต้องพิสูจน์ เช่น ผลของการขาดธาตุอาหารในพืช วิธีการสอนจะเป็นแบบบรรยาย และ ทดลองปฏิบัติ เป็นต้น

4. ลักษณะของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องศึกษาและพิจารณาลักษณะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ประกอบการเลือกวิธีการสอน ได้แก่

- ระดับสติปัญญาของผู้เรียน
- พื้นฐานการศึกษา หรือ ประสบการณ์ของผู้เรียน
- วัยของผู้เรียน
- เพศของผู้เรียน
- จำนวนของผู้เรียน
- ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้เรียน
- สิ่งแวดล้อมทางสังคม และ วัฒนธรรม

5. เวลาและสถานที่ ผู้สอนจะเลือกวิธีการสอนใด จำเป็นต้องพิจารณาเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการสอน เนื่องจากวิธีการสอนแต่ละวิธีจะใช้เวลาเตรียมการสอน และเวลาที่ใช้ในการสอนนั้นแตกต่างกัน

6. อุปกรณ์ประกอบการสอน การเลือกวิธีการสอนผู้สอนต้องพิจารณาถึงอุปกรณ์ที่ต้องใช้วิธีการสอนนั้น ๆ ด้วยว่า สามารถหาได้หรือไม่ ใช้เวลาในการหามาหรือไม่ อุปกรณ์นั้น

ต้องใช้เวลาในการสอนนานเท่าไร เหมาะสมกับเวลาหรือไม่ ถ้าวิธีการสอนที่เลือกขาดอุปกรณ์บางอย่าง จะหาอะไรมาแทน หรือยังใช้วิธีการนั้นได้หรือไม่

7. ความสอดคล้องของวิธีการสอนกับหลักของการเรียนรู้ วิธีการสอนแต่ละวิธีจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่างกัน ผู้สอนจะตัดสินใจเลือกวิธีการสอนหรือปรับปรุงวิธีการสอนของตนเองให้สอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้ จะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

บำรุง กลัดเจริญ (2527 หน้า 172-174) ได้กล่าวถึงข้อที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับวิธีสอนไว้ดังนี้

ข้อที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับวิธีสอนมีอยู่หลายประการ ที่สำคัญที่สุด คือ

1. วิธีการสอนย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของบทเรียน

การสอนบทเรียนแต่ละวิชา ย่อมจะมีความมุ่งหมายต่าง ๆ กัน ความแตกต่างกันนี้ จำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประการ คือ

ด้านปัญญา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ การประเมินค่าของความรู้นั้น

ด้านทักษะ ได้แก่ ความคล่อง ความชำนาญในการกระทำ เช่น การอ่าน การเขียน การค้นคว้า การทำงาน การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติ

ด้านเจตคติและอารมณ์

ความรู้สึกเห็นพ้องหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจในตัวเอง วัตถุสถาบัน และสิ่งต่าง ๆ ที่อ้างถึงในบทเรียน

2. วิธีสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของบทเรียน

บทเรียนแต่ละบทย่อมแตกต่างกัน บางบทไม่ต้องการฝึกทักษะมากนัก บางบทไม่ต้องการความรู้ในด้านกฎเกณฑ์มาก และบางบทไม่ต้องการจงใจให้เกิดเจตคติใหม่ ๆ อะไรเลย ควรจะได้พิจารณาเนื้อหาและความมุ่งหมายของบทเรียนว่าต้องการให้เกิดอะไร แล้วจึงหาวิธีสอนที่เหมาะสมสำหรับบทเรียนนั้น

3. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติแห่งความรู้

ธรรมชาติของความรู้มีสภาวะไม่คงที่ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามผลคือมีการค้นคว้าหาความรู้นั่นเอง การสอนจึงไม่ควรเป็นแต่เพียงการถ่ายทอด และควรจะสอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ต่อไปด้วย

4. วิธีสอนขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางสังคม

บางสังคม ผู้เยาว์จะถูกบังคับให้เชื่อฟังอาวุโส การซักถาม การแสดงความข้องใจในข้อเท็จจริง อาจจะเป็นความขัดแย้งกับความเคยชินของบุคคลในสังคมนั้นด้วยทำให้เห็นว่าผู้เรียนไม่แสดงความเคารพผู้อาวุโส เป็นการสร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้เรียนที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกก็ได้

5. วิธีสอนขึ้นกับการที่ครูจะ “ หลอม ” ผู้เรียนหรือจะให้ผู้เรียน “ เลือก ” แบบหลอมคงจะเข้ากับสังคมของไทยที่ว่าครูเป็นแม่พิมพ์ เป็นช่างปั้นหม้อ จะแต่ง จะตีเป็นรูปอะไรก็ได้ เช่น ไม้อ่อน ๆ จะตัดเป็นรูปอะไรก็ได้ การสอนแบบนี้ก็คือการบอกเล่า บรรยายอบรม ฝึกหัดให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่ครูหรือผู้ใหญ่เห็นว่าดีงาม

ส่วนการสอนแบบให้เลือก คือ การให้เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ คำนิยมหลาย ๆ อย่าง ให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาของตนเองว่าจะเลือกเอาอย่างไร จะแก้ปัญหาอย่างไร ผู้เรียนมีสิทธิที่จะออกความคิดเห็นจัดข้อมูลเอาเอง ตามที่เขาเห็นควรว่าจะเกิดความรู้ขึ้นมาได้อย่างไร

6. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติแห่งวิชา

บางวิชาเราสอนโดยการทดลองได้ บางวิชาสอนโดยการค้นคว้า แต่การสอนบางวิชาทำเช่นนั้นไม่ได้ วิทยาศาสตร์เป็นวิชาที่แสดงออกเป็นกฎเกณฑ์ได้ สามารถพิสูจน์ได้จึงเป็นวิชาที่สามารถสอนโดยวิธีอุปนัย (Inductive) คือ ตั้งต้นจากสิ่งเฉพาะออกไปหาสิ่งทั่วไปได้ แต่วิชาศิลปะจะทำเช่นนั้นไม่ได้ ครูจะสอนคณิตศาสตร์โดยวิธีนิรนัย (Deductive) ได้ คือ ตั้งกฎเกณฑ์ไว้ก่อนแล้วพิสูจน์ว่าเป็นจริงตามกฎเกณฑ์นั้น

7. วิธีสอนขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านสื่อการเรียนการสอน

การที่จะตัดสินใจ จะใช้วิธีสอนแบบใด ต้องพิจารณาดูก่อนว่ามีสื่อการสอนพร้อมแล้วหรือไม่ เช่น หนังสือ กระดาน ฯลฯ ความล้มเหลวของการสอนมักจะเกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องอุปกรณ์เป็นส่วนมาก

8. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้เรียน

ในการสอน ความจริงอย่างหนึ่งที่ครูระลึกถึงอยู่เสมอ คือ “ เด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่ย่อส่วน ” เด็กมีธรรมชาติต้องเคลื่อนไหว ชอบเล่น , ไม่ชอบอยู่นิ่ง นอกจากนี้ หลักจิตวิทยาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ย่อมนำมาใช้เป็นประโยชน์ได้เสมอในการเรียนการสอน ฉะนั้นการจัดบทเรียนควรให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมอยู่บ้าง

ดังนั้นจะเห็นว่าพิจารณาเลือกวิธีสอน ของครูนั้น มี ข้อพิจารณาที่สำคัญก็คือ ตัวผู้สอน , ผู้เรียน วัตถุประสงค์ของบทเรียน , เนื้อหา , สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และความพร้อมของสื่อการสอน เป็นต้น

ตัวอย่างวิธีสอน

1. วิธีสอนแบบบรรยาย
2. วิธีสอนแบบอภิปราย
3. วิธีสอนแบบสาธิต
4. วิธีสอนแบบโครงการ
5. วิธีสอนแบบเป็นคณะ
6. วิธีสอนแบบใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ยังมีวิธีสอนต่าง ๆ อีกหลายวิธี ให้ผู้สอนพิจารณาเลือกใช้ในการสอน

รมณีย์ อาภาภิรม (2531 หน้า 35) ได้กล่าวถึง เรื่องเนื้อหาวิชาและเอกสารประกอบการสอนว่า

2.5 เนื้อหา

การคัดเลือกหรือจัดทำเนื้อหาที่จะนำมาสอนต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยจุดมุ่งหมายจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหาที่จะนำมาสอน เมื่อจุดมุ่งหมายเปลี่ยนไปเนื่องจากสภาพแวดล้อมและสังคมเปลี่ยนแปลง จึงทำให้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย มักจะมีการเรียบเรียงหรือรวบรวมขึ้นใหม่เสมอ ๆ ถึงแม้จะใช้ชื่อวิชาเดิมก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

เนื้อหาที่จะนำมาสอนนั้นควรสอดคล้อง และตรงตามจุดมุ่งหมาย มีความถูกต้องทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ผู้สอนต้องพิจารณาเนื้อหานั้นอย่างรอบคอบว่ามีความสำคัญมากน้อยขนาดไหนผู้เรียนจำเป็นต้องรู้หรือไม่ เป็นเนื้อหาที่เสริมให้ความรู้ขยายกว้างขึ้น หรือเป็นพื้นฐานของเนื้อหาสำคัญที่ผู้เรียนต้องรู้ โดยให้ค่านึงวัตถุประสงค์ของวิชาเป็นหลัก เมื่อทำการคัดเลือกเป็นเนื้อหาได้แล้ว จึงนำมาจัดเรียงลำดับ เนื้อหาใดควรอยู่อันดับแรก และรองลงไปจนครบเนื้อหาที่คัดเลือกไว้

การจัดอันดับเนื้อหานั้นผู้สอนคำนึงถึงหลักของการเรียนรู้ ซึ่งมีเกณฑ์กว้าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหาที่ให้ความรู้พื้นฐาน ควรจัดไว้เป็นอันดับแรก และตามด้วยเนื้อหาใหม่ที่จะให้
2. เนื้อหาที่เข้าใจง่าย มองเห็นชัด ควรนำมาเรียงไว้อันดับแรก ๆ และค่อย ๆ เพิ่มเนื้อหาที่ค่อยข้างยาก จนถึงเนื้อหาที่ยากมาก
3. เรียงลำดับเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นช้อย่อย หรือรายละเอียดเอาไว้ตอนแรกแล้วจึงเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการในช่วงถัดมา
4. นำเนื้อหาที่เป็นหลักการหรือกฎเกณฑ์มาไว้อันดับแรก แล้วจึงตามด้วยรายละเอียดช้อย่อย

ในด้านเนื้อหาวิชานี้ ครูผู้สอนจะต้องศึกษารายละเอียดของเนื้อหา ศึกษา เป็นอย่างดี เพื่อให้มั่นใจในการสอนทั้งยังสามารถจะตอบคำถามของผู้เรียนได้ด้วย

2.6 สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพซึ่งบำรุง (2527 หน้า 246-249) ได้กล่าวว่า

สื่อการเรียน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมที่ครูและนักเรียนจะต้องใช้เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นสิ่งเร้าความสนใจของนักเรียน ช่วยทำให้เข้าใจบทเรียนได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ แผนภูมิ รูปภาพ ของจริง แบบฝึกหัด บัตรคำ เทปประกอบบทเรียน ฯลฯ

จากความหมายของสื่อการเรียน เราแบ่งสื่อการเรียนได้ 3 ประเภทดังนี้

1. วัสดุ ได้แก่สื่อประเภท แบบเรียน ตำรา แผ่นภาพ แผนภูมิ ภาพชุด กระดาษแข็ง บัตรคำ บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา สมุดบันทึก ดินสอสี ดินน้ำมัน กระดาษวาดเขียน ปากกา เมล็ดพืช กรวด ฯลฯ
2. อุปกรณ์ ได้แก่เครื่องฉาย เครื่องเสียง เครื่องโทรทัศน์ โต๊ะเก้าอี้ เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ เครื่องมือช่างกลต่าง ๆ
3. วิธีการ ได้แก่กิจกรรมที่ครูใช้ เช่น การสาธิตเกม การทดลอง ฯลฯ

การเลือกสื่อการเรียนการสอนควรปฏิบัติดังนี้

1. เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จะช่วยให้การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์
2. เลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ดึงดูดความสนใจ เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดสุนทรียภาพและอารมณ์
3. เลือกให้เหมาะกับระดับชั้น วุฒิภาวะ ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน
4. เลือกวัสดุอุปกรณ์ที่มีเนื้อหาถูกต้องแน่นอนและเป็นความจริง
5. เลือกวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกับเรื่องที่จะสอน

หลักการใช้สื่อการสอนให้เกิดผลดีที่สุด สื่อการสอนเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่การใช้สื่อการสอนจะได้ประโยชน์น้อยมากเพียงใดขึ้นอยู่กับธรรมชาติของมัน จุดมุ่งหมายของการใช้ ความสามารถของนักเรียน และวิธีการใช้สื่อการสอนเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดนั้น ควรดำเนินตามขั้นทั้ง 4 ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเลือก (Selection) ครูควรคำนึงถึงหลักดังต่อไปนี้
 - 1). เหมาะกับวัยและความสามารถของนักเรียน
 - 2). สัมพันธ์กับประสบการณ์หรือความรู้เก่าของนักเรียนหรือไม่
 - 3). ตรงกับจุดมุ่งหมายของบทเรียนหรือไม่
 - 4). สัมพันธ์กับเรื่องที่สอนหรือไม่
 - 5). มีลักษณะเป็นที่น่าสนใจหรือไม่
 - 6). ตรงกับความเป็นจริงหรือไม่
 - 7). ตรงกับความต้องการหรือความสนใจของนักเรียนหรือไม่
 - 8). วิธีการใช้ตลอดจนเนื้อหายุ่งยากหรือไม่
 - 9). เป็นเรื่องสำคัญถึงขนาดที่นักเรียนควรทราบหรือไม่
 - 10). สามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือมีคุณค่าแก่นักเรียนอย่างไร
 - 11). สร้างทักษะอะไรให้แก่เด็กนักเรียนบ้าง
 - 12). อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีและหยิบใช้ได้สะดวกหรือไม่

- 13). สื่อการสอนนั้นทันสมัยหรือไม่
- 14). ให้ประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่
- 15). โต้พอนักเรียนจะมองเห็นหรือใช้ได้หรือไม่
- 16). มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมของนักเรียนหรือไม่

กล่าวโดยสรุปการเลือกสื่อการสอนนั้น ครูจะต้องมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทเรียน ความมุ่งหมายของการใช้ ลักษณะสื่อการสอนแต่ละประเภท และมีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนทั้งหลายที่มีอยู่ในชุมชนที่ตนอยู่

2. ชั้นเตรียม (Preparation) แบ่งออกได้เป็น 3 ประการคือ

ก. การเตรียมครู ประกอบด้วย

- 1). ศึกษาความรู้เพิ่มเติม
- 2). บันทึกหัวข้อที่จะอธิบายไว้ตามลำดับ
- 3). พิจารณาคุณค่าและวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่สอน
- 4). พิจารณาความต้องการและความสนใจของนักเรียน
- 5). พิจารณาส่งที่เป็นปัญหาในการสอนแล้วหาทางแก้ไข
- 6). จัดหาหรือผลิตสื่อการสอนไว้ให้พร้อม
- 7). ซ่อมแซมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี
- 8). เตรียมกลวิธีของการสอนว่าจะแสดงอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ นั้นอย่างไรและนานเท่าไร
- 9). ถ้ามีการทดลองหรือสาธิต ครูจะต้องทดลองดูเสียก่อนว่าได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่
- 10). ถ้าจะใช้เครื่องมือสื่อการสอน ต้องตรวจดูเสียก่อนว่าทุกอย่างพร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- 11). เตรียมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนทำไว้
- 12). วางอุปกรณ์ทุกชิ้นไว้ให้เป็นระเบียบตามลำดับการใช้ก่อนหลัง พร้อมที่จะหยิบใช้ได้ทันทีเมื่อพูดถึง
- 13). เตรียมวิธีการวัดผลไว้
- 14). ทำบันทึกการสอน

ข. การเตรียมตัวนักเรียน

- 1). จัดให้นักเรียนนั่งให้เรียบร้อยตามที่ครูกำหนดให้
- 2). อธิบายให้นักเรียนทราบล่วงหน้าว่าจะมีกิจกรรมอะไรและควรสังเกตอะไรในขณะเรียน
- 3). นักเรียนควรทราบว่ หลักจากที่เรียนแล้วจะมีกิจกรรมอะไร

4). ให้นักเรียนที่จะเป็นผู้ช่วยครูในการใช้อุปกรณ์บางประเภทเตรียมตัวไว้ให้พร้อมและช่วยได้ทันที

5). กระตุ้นให้นักเรียนทุกคนเกิดความสนใจในบทเรียน

ค. การเตรียมชั้นเรียน

1). เตรียมจัดโต๊ะเก้าอี้ของนักเรียนให้เพียงพอ และจัดให้นักเรียนนั่งในลักษณะที่จะมองเห็นและได้ยินอย่างชัดเจน

2). จัดที่ตั้งอุปกรณ์ โต๊ะ เครื่องมือ จัดควบคุม แสง-เสียง และการระบายอากาศ

3). เตรียมเครื่องอำนวยความสะดวก ที่จะใช้ร่วมกับสื่อการสอนที่เลือกไว้ให้พร้อม เช่น สายไฟ โต๊ะสาธิต ขาหยั่ง ที่สำหรับแขวน เบ็ก ฯลฯ

4). กำจัดสิ่งที่จะจูงใจหรือเบนความสนใจของนักเรียนไปทางที่ไม่พึงประสงค์

3. ชั้นใช้หรือชั้นแสดง (Presentation) ครูควรยึดหลักดังต่อไปนี้

1). ให้เริ่มต้นด้วยการนำสื่อการสอนออกมาใช้ตามที่ได้เตรียมไว้ทันที
2) ต้องใช้สื่อทัศนวัสดุที่เตรียมไว้ให้เป็นสื่อการสอนจริง ๆ ไม่ใช่เอาไปตั้งแสดงให้ผู้เรียนดูเฉย ๆ

3). กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในขณะที่กำลังใช้

4). ให้นักเรียนมีส่วนร่วมตามที่ได้เตรียมไว้คือ

ก. ทางกายภาพ (Physical Participation) ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ช่วยวาระสัมผัสให้มากที่สุด

ข. ทางจิตใจ (Mental Participation) ได้แก่ การให้คิดแก้ปัญหาการอภิปราย เป็นต้น

5). เวลาใช้ต้องให้นักเรียนทุกคนได้ยินและมองเห็นอย่างชัดเจน

6). ต้องใช้อยู่ภายในเวลาที่กำหนดซึ่งนานพอที่นักเรียนจะจดจำได้

7). เวลาใช้ต้องตั้ง แขนงหรือติดให้เรียบร้อย อย่าถือร้อนไปร้อนมา

8). การใช้สื่อการสอนครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ควรจะมีหลายอย่างจนเกินความจำเป็นจะทำให้เบื่อ

9). ครูต้องอธิบายประกอบอย่างชัดเจน

10). อุปกรณ์ที่หมดความจำเป็นแล้ว ควรเก็บทันที ไม่ควรทิ้งเอาไว้

11). ในขณะที่แสดงต้องพยายามสำรวจข้อบกพร่องของตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

12). ควรใช้สายตาให้เป็นประโยชน์เพื่อควบคุมระเบียบวินัยของชั้น

4. ขึ้นติดตามผล (Follow up) ความมุ่งหมายของขั้นนี้ก็เพื่อ
- ก. ให้นักเรียนทราบว่าได้ความรู้ไปมากน้อยเพียงไร
 - ข. นักเรียนได้ความรู้เพิ่มเติมจากที่ตนได้เรียนแล้วอย่างไร
 - ค. วิธีสอนและการใช้สื่อการสอนของครูได้ผลเพียงไร
- วิธีการติดตามผลที่นิยมใช้กันอยู่ มีดังนี้

- 1). ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสิ่งที่เรียนไปแล้ว
- 2). การเขียนรายงานหรือรายงานปากเปล่า
- 3). การไปศึกษานอกสถานที่เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม
- 4). การจัดนิทรรศการ
- 5). การค้นคว้าเพิ่มเติม
- 6). การทดสอบข้อเขียน

2.7 เอกสารประกอบการสอน

ผู้สอนจะนำเนื้อหาตามที่กล่าวมาแล้วมาจากไหน แหล่งที่จะนำความรู้มาเป็นเนื้อหาสำหรับสอนนั้นมีมากมายได้แก่

ตำรา ผู้สอนติดตามตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนและพิมพ์ออกมาใหม่ วารสารทางวิชาการต่าง ๆ จะทำให้ผู้สอนได้รับความรู้ใหม่ ที่ทันสมัย การประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ซึ่งจะมีหัวข้อรายงานความก้าวหน้าทางวิชาการ สิ่งที่พบใหม่ ๆ จากบุคคลที่อยู่ในวงการ ผู้สอนควรเข้าร่วมหรือหาเอกสารรายงานการอบรม ประชุม สัมมนาอ่าน เพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาของตน

ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ในสาขานั้นได้โดยเฉพาะอาจพบปะพูดคุย ทำให้ผู้สอนได้รับความรู้เพิ่ม และรู้สภาพเหตุการณ์ตลอดเวลา

งานวิจัย หรือรายงานผลการวิจัยต่าง ๆ ของสถาบันวิจัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้จัดพิมพ์และเผยแพร่ ผู้สอนควรหาอ่านเสมอ ๆ

หนังสือพิมพ์ หรือวิทยุ หรือโทรทัศน์ โดยปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ได้สอดแทรก เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และความรู้ที่ค้นพบใหม่ ๆ เสมอ ผู้สอนควรสนใจหาความรู้จากสิ่งเหล่านี้ด้วย

ในเรื่องเอกสารประกอบการสอนนี้พบคำกล่าว ของรมณีย์ (2531 หน้า 36) เพียงผู้เดียวเพราะได้ครอบคลุมเรื่องของเอกสารประกอบการสอนแล้ว นอกจากนี้ การจัดเอกสารประกอบการสอนถ้าจะต้องแจกให้ผู้เรียนด้วย ควรจัดเตรียมอย่างเพียงพอ และอ้างอิงชัดเจน ผู้เขียน สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้และควรเป็นเอกสารที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเสมอ

2.8 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นตัวชี้ให้เห็นถึง ความสำคัญในการเรียนการสอน จึงเป็นกระบวนการในการกำหนดหรือหาจำนวนปริมาณ อันดับ หรือรายละเอียด ของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมความสามารถของบุคคล โดยใช้เครื่องมือเป็นหลักในการวัดอย่างมีขั้นตอน ระเบียบแบบแผน มีเครื่องมือที่มีการวัดผลเป็นตัวเลขหรือเป็นรายละเอียดที่ใช้บรรยายบอกจำนวน หรือระดับสิ่งที่ถูกวัด (ไพศาล หวังพานิช 2526 หน้า 1) อีกทั้งเป็นกรรมวิธีของการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ การประเมินผลต้องอาศัยการทดสอบและการวัด (อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย 2525 หน้า 1) อันจะเป็นประโยชน์ต่อครู , ผู้เรียน , ต่อการแนะแนว , การบริหาร และการวิจัย (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 หน้า 6) ซึ่งการประเมินผลการสอนจะต้องยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นสำคัญ และวิธีที่ใช้กันมากในการประเมินผลคือ สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน , การถามคำถาม , การเรียนให้นักเรียนสรุป , ให้ทำงานการทดสอบย่อยต่าง ๆ (ชาญชัย อินทรประวัตติ 2523 หน้า 35)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชินยุท สายบุญ (2537 หน้า 39) ได้วิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จะ. นครสวรรค์ ทำการวิจัยพบว่า ครู - อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ร้อยละ 52.00 ต้องการปรับปรุงตนเองในด้านความรู้ทักษะการสอนและความรู้ทางเกษตร และต้องการอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมในเรื่องการผลิต , การเรียน การสอน , การใช้สื่อการสอน , เทคนิคการสอน เพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

ทศพล สุนทรโรทก (2529 หน้า 56) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมขอนแก่น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค ที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (เกษตรกรรม) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ครู - อาจารย์ ต้องศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในด้านสังคม และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ควรใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนให้มากขึ้น นักศึกษามีความคิดเห็นว่า การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนนั้น ทำให้เกิดภาพพจน์และเข้าใจดีขึ้น

ธนิต วรรณวิไล (2537 บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีต่อวิชาชีพครูปีการศึกษา 2537 พบว่า ครูต้องเป็น แบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องแสวงหาความรู้วิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

สุทัศน์ ชำนาญสุริย (2531 บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไปของนักเรียน มัธยม ศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียน มัธยมศึกษาประจำอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ครูควรมีการปรับปรุง ทางด้านเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับการ

เลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่น ครูผู้สอนควรจัดการสอนที่ให้นักเรียนสามารถที่จะนำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 151 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดไม่ได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ และแบบสอบถามแบบประมาณค่า

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสภาพทั่ว ๆ ไป เช่น เพศ , คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียน ที่ผ่านมา , สาขาวิชา , ระดับชั้น

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แบ่งเป็น

- ด้านวิธีการสอน
- ด้านเนื้อหาวิชา
- เอกสารประกอบการเรียน
- ด้านสื่อการสอน
- การวัดและการประเมินผล

- วิธีการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหา
2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์

4. แบ่งแบบสอบถามออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า

5. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

- การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วทำการตรวจสอบโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 30 ชุด เมื่อทดสอบแบบสอบถามแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบอีกครั้ง นำมาแก้ไขก่อนนำมาใช้จริง

- วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถาม จำนวน 151 ชุด ไปแจกให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2539 โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาในการกรอกแบบสอบถาม แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง จำนวน 142 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94 ของแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมารวมเข้าตารางข้อมูลดิบ และนำไปคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร ประคอง (2528 , หน้า 28)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ $X =$ ผู้ตอบแต่ละตัวเลือก

$N =$ ผู้ตอบแบบสอบถาม

3. หาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรประคอง (2528 หน้า 69)

$$\bar{X} = \frac{\sum f X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X} =$ คะแนนเฉลี่ย

$X =$ คะแนนที่กำหนดการประมาณค่าเป็น 5 4 3 2 1

$f =$ จำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามแต่ละข้อ

$N =$ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรประคอง (2528 หน้า 69)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

S.D = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$f =$ จำนวนนักเรียนที่ตอบคำถามแต่ละข้อ

$X =$ คะแนนที่กำหนดการประเมินค่าเป็น 5 4 3 2 1

$N =$ จำนวนนักเรียนทั้งหมด

5. นำข้อมูลในตอนที่ 2 มาแปลผลข้อมูลเป็นระดับความคิดเห็น โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต 2528: 76)

4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์น้อยที่สุด

4.2 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของนักศึกษา

รายการ	จำนวน N = 142	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	78	54.93
หญิง	64	45.07
คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมา		
3.01 - ขึ้นไป	32	22.54
2.51 - 3.00	57	40.14
2.00 - 2.50	51	35.91
ต่ำกว่า 2.00	2	1.41
สาขาวิชา		
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	56	39.4
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	86	60.56
ระดับชั้น		
ชั้นปีที่ 1	62	43.66
ชั้นปีที่ 2	80	56.34

สภาพทั่วไปของนักศึกษา (ดูตารางที่ 1 ประกอบ)

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.93) มีคะแนนเฉลี่ย
สะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมามีอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 เป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 40.14)
ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ (ร้อยละ 60.56) และส่วนใหญ่
กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 56.34)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านวิธีสอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิธีสอน						
1. อาจารย์ให้ความสนใจหรือให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน	3.73	0.71	มาก	3.62	0.67	มาก
2. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้ นักเรียนทราบอย่างชัดเจน	4.14	0.69	มาก	3.98	0.81	มาก
3. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน	3.74	0.83	มาก	3.60	0.74	มาก
4. ชมเชยและสนับสนุนและให้กำลังใจผู้ เรียนในการแสดงออกทางความคิดและ กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน	3.73	0.72	มาก	3.46	0.74	ปานกลาง
5. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับ สถานการณ์การเรียน	3.78	0.72	มาก	3.57	0.63	มาก
6. ให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ ผู้เรียน	3.53	0.87	มาก	3.34	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ในด้านวิธีสอน นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาหญิง 2 เรื่องด้วยกันคือ เรื่องการชมเชยและสนับสนุน และให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน โดยนักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และเรื่องการอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน โดยนักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$)

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้าน เนื้อหาวิชา (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เนื้อหาวิชา						
7.อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาหรือตอบคำถาม ให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน	3.79	0.74	มาก	3.62	0.80	มาก
8.เนื้อหาเรื่องที่เรียนในภาคทฤษฎีช่วยส่งเสริม ให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆที่เรียนในภาค ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.76	0.65	มาก	3.62	0.67	มาก
9.อาจารย์สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายากทำ ให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดี	3.88	0.76	มาก	3.78	0.62	มาก
10. เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของบทเรียน	3.79	0.79	มาก	3.76	0.72	มาก
11. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวาง พื้นฐานความรู้ก่อนสอนในบทเรียนต่อไป	3.70	0.80	มาก	3.42	0.72	ปานกลาง
12. เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน	3.83	0.64	มาก	3.76	0.67	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าในด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิงในเรื่องการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป โดยนักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับ ($\bar{X} = 3.70$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$)

ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านสื่อการสอน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สื่อการสอน						
13. อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วน	3.64	0.83	มาก	3.32	0.75	ปานกลาง
14. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย	3.60	0.89	มาก	3.50	0.79	มาก
15. อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน	3.67	0.77	มาก	3.57	0.68	มาก
16. มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง	3.79	0.75	มาก	3.50	0.70	มาก
17. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนเนื้อหาที่ สอน	3.82	0.67	มาก	3.48	0.79	ปานกลาง
18. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวัง ในการใช้ทุกครั้ง	3.78	0.84	มาก	3.48	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ในด้านสื่อการสอน นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิง 3 เรื่องด้วยกันคือ นักศึกษาชายมีความคิดเห็นเรื่องอาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ในเรื่องมีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาที่สอน นักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนนักศึกษาหญิงเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และในเรื่องอาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมทั้งบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง นักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เอกสารประกอบการเรียน						
19.เอกสารหรือคู่มือที่ใช้สอนเข้าใจง่ายและชัดเจน	3.66	0.91	มาก	3.78	0.81	มาก
20.อาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสารประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าประกอบการเรียน	3.89	0.70	มาก	3.79	0.79	มาก
21. เอกสารประกอบการเรียนมีความครอบคลุมและสมบูรณ์ในเนื้อหาของบทเรียนที่อาจารย์สอน	3.88	0.69	มาก	3.76	0.78	มาก
22. อาจารย์มีการอธิบายเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ	3.84	0.69	มาก	3.68	0.63	มาก
23. อาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ	3.66	0.84	มาก	3.68	0.70	มาก
24. มีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.74	0.99	มาก	3.54	0.98	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าในด้านเอกสารประกอบการเรียน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างเพศในด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การวัดและประเมินผล						
25. อาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและ ประเมินผลการสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจ ล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการสอน	4.16	0.68	มาก	3.90	0.74	มาก
26. อาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการ เรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุก ครั้งเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรับปรุงตน เอง	3.48	0.90	ปานกลาง	3.48	0.79	ปานกลาง
27. อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	3.60	0.83	มาก	3.48	0.79	ปานกลาง
28. มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจ ในเรื่องที่กำลังเรียน	3.60	0.91	มาก	3.67	0.79	มาก
29. อาจารย์มอบหมายและตรวจงานของนัก ศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบ ทุกครั้ง	3.46	0.88	ปานกลาง	3.28	0.90	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 ในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิงในเรื่อง อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากและเหมาะสมกับผู้เรียน โดยนักศึกษาชายมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านวิธีสอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	3.01 ขึ้นไป			2.51-3.00			2.01-2.50			ต่ำกว่า 2.00		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิธีสอน												
1.อาจารย์ให้ความสนใจหรือให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน	3.78	0.73	มาก	3.71	0.61	มาก	3.71	0.61	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
2.อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้ นักเรียนทราบอย่างชัดเจน	4.18	0.58	มาก	4.01	0.84	มาก	4.05	0.75	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
3. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน	3.71	0.70	มาก	3.68	0.65	มาก	3.62	0.83	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
4.ชมเชยและสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียน ในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรม ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน	3.75	0.70	มาก	3.49	0.75	ปานกลาง	3.60	0.79	มาก	4.00	0	มาก
5. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับ สถานการณ์การเรียน	3.75	0.75	มาก	3.61	0.74	มาก	3.56	0.77	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
6.ให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้ เรียน	3.46	0.70	ปานกลาง	3.50	0.77	มาก	3.37	0.88	ปานกลาง	4.00	0	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ในด้านวิธีสอน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจาก นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 อยู่ 4 เรื่องด้วยกันคือ ในเรื่องอาจารย์ให้ความสนใจหรือคำแนะนำควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน โดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ขณะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 เห็นด้วยในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78 , 3.71 และ 3.54 ตามลำดับ ในเรื่อง อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ขณะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 -3.00 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 , 4.05 และ 4.01 ตามลำดับ ในเรื่องการรับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ในขณะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 3.68 และ 3.62 ตามลำดับ ในเรื่อง มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ในขณะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.75 , 3.61 และ 3.56 ตามลำดับ

นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 อยู่ 1 เรื่อง คือ การชมเชยสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน โดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ส่วนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - 3.75 และ 3.60 ตามลำดับ

นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 อยู่ 1 เรื่องคือ การให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียนโดย นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.46 และ 3.37 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.00 และ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	3.01 ขึ้นไป			2.51-3.00			2.01-2.50			ต่ำกว่า 2.00		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เนื้อหาวิชา												
7.อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาหรือตอบคำถาม ให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน	3.84	0.61	มาก	3.78	0.66	มาก	3.66	0.90	มาก	3.50	0.50	มาก
8.เนื้อหาเรื่องที่เรียนในภาคทฤษฎีช่วยส่งเสริม ให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆที่เรียนในภาค ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.84	0.61	มาก	3.64	0.66	มาก	3.68	0.69	มาก	4.00	0	มาก
9.อาจารย์สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายากทำให้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนได้ดี	3.87	0.73	มาก	3.92	0.61	มาก	3.70	0.77	มาก	3.50	0.50	มาก
10. เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของบทเรียน	3.81	0.76	มาก	3.78	0.76	มาก	3.74	0.76	มาก	4.00	0	มาก
11. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้น มาตรฐานความรู้ก่อนสอนในบทเรียนต่อไป	3.81	0.80	มาก	3.54	0.72	มาก	3.49	0.80	ปานกลาง	3.50	0.50	มาก
12. เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะทำการสอน	3.96	0.72	มาก	3.73	0.63	มาก	3.74	0.68	มาก	3.50	0.50	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าในด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย สะสม ต่ำกว่า 2.00 อยู่ 1 เรื่อง คือ การทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอบบทเรียนต่อไป โดยนักศึกษาที่มีคะแนน เฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$) ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.81 , 3.54 และ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านสื่อการสอน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	3.01 ขึ้นไป			2.51-3.00			2.01-2.50			ต่ำกว่า 2.00		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สื่อการสอน												
13.อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วน	3.56	0.86	มาก	3.49	0.79	ปานกลาง	3.45	0.82	ปานกลาง	4.00	0	มาก
14.เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย	3.50	0.90	มาก	3.56	0.81	มาก	3.58	0.77	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
15. อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน	3.53	0.55	มาก	3.63	0.76	มาก	3.68	0.69	มาก	4.00	0	มาก
16. มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง	3.75	0.70	มาก	3.63	0.76	มาก	3.64	0.78	มาก	3.50	0.50	มาก
17. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนเนื้อหาที่ สอน	3.75	0.70	มาก	3.59	0.74	มาก	3.68	0.72	มาก	4.00	0	มาก
18. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวัง ในการใช้ทุกครั้ง	3.71	0.83	มาก	3.50	0.97	มาก	3.56	0.84	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าในด้านสื่อการสอน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 อยู่ 1 เรื่องคือ ในเรื่อง อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน โดย นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 กับนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีความคิดเห็นระดับมาก โดยมีคะแนน เฉลี่ย 4.00 และ 3.56 ตามลำดับ ส่วน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นระดับปานกลางโดยมีคะแนน เฉลี่ย 3.49 และ 3.45 ตามลำดับ

นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป อยู่ 2 เรื่องคือ ในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัยโดยนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีความคิดเห็นในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.56 , 3.56 และ 3.50 ตามลำดับ ในเรื่อง อาจารย์ แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ แก่ผู้เรียนรวมถึงบอกข้อความระวังในการใช้ทุกครั้ง นำศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 -2.50 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 , 3.56 และ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาในด้านเอกสารประกอบการสอน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	3.01 ขึ้นไป			2.51-3.00			2.01-2.50			ต่ำกว่า 2.00		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เอกสารประกอบการสอน												
19.เอกสารหรือคู่มือที่ใช้สอนเข้าใจง่ายและ ชัดเจน	4.03	0.80	มาก	3.61	0.81	มาก	3.66	0.90	มาก	4.00	0	มาก
20.อาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสาร ประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้น คว้าประกอบการเรียน	4.03	0.72	มาก	3.73	0.78	มาก	3.82	0.70	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
21. เอกสารประกอบการเรียนมีความครอบคลุม และสมบูรณ์ในเนื้อหาของบทเรียนที่ อาจารย์สอน	3.87	0.73	มาก	3.70	0.81	มาก	3.86	0.74	มาก	4.00	0	มาก
22. อาจารย์มีการอธิบายเอกสารประกอบการ เรียนการสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ	3.68	0.68	มาก	3.75	0.68	มาก	3.75	0.72	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
23. อาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันสมัย เหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ	3.71	0.83	มาก	3.61	0.66	มาก	3.66	0.85	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
24. มีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	3.84	0.86	มาก	3.43	0.99	ปานกลาง	3.76	1.04	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่าในด้านเอกสารประกอบการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 อยู่ 3 เรื่องด้วยกันคือ ในเรื่องอาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสารประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าประกอบการเรียน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ในขณะที่ที่นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.03 , 3.82 และ 3.73 ตามลำดับ ในเรื่อง อาจารย์ที่มีการอธิบาย เอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วน นักศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีความคิดเห็นระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.78 , 3.75 และ 3.68 ตามลำดับ ในเรื่อง อาจารย์ที่การปรับปรุงเอกสารให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 , 3.66 และ 3.61 ตามลำดับ ในเรื่องมีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษานักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นระดับมาก โดยมีความคะแนนเฉลี่ย 3.84 และ 3.76 ตามลำดับ และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

ตารางที่ 11 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	3.01 ขึ้นไป			2.51-3.00			2.01-2.50			ต่ำกว่า 2.00		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เอกสารประกอบการสอน												
25.อาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและประเมิน ผลการสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจล่วงหน้า ก่อนที่จะเริ่มการสอน	4.21	0.64	มาก	3.80	0.60	มาก	3.94	0.80	มาก	4.50	0.50	มากที่สุด
26.อาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการ เรียนของนักศึกษาให้ทราบในการ สอบทุกครั้งเพื่อให้นักเรียนได้มี โอกาส ปรับปรุงตนเอง	3.65	1.07	มาก	3.42	0.74	ปานกลาง	3.35	0.94	ปานกลาง	4.00	0	มาก
27. อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน	3.59	0.99	มาก	3.52	0.70	มาก	3.43	0.97	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด
28. มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจใน เรื่องที่กำลังเรียน	3.65	0.98	มาก	3.57	0.87	มาก	3.52	0.82	มาก	4.50	5.50	มากที่สุด
29.อาจารย์มอบหมายและตรวจงานของนัก ศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบ ทุกครั้ง	3.40	1.08	ปานกลาง	3.42	0.81	ปานกลาง	3.29	0.89	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความแตกต่าง จากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 3 เรื่องด้วยกัน คือ ในเรื่อง อาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและประเมินผลการสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจล่วงหน้า ก่อนเริ่มทำการสอน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01- 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.21 , 3.94 และ 3.80 ตามลำดับ

ในเรื่อง อาจารย์มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน โดยนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็นระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.65 , 3.57 และ 3.52 ตามลำดับ ในเรื่อง อาจารย์มอบหมายงานและตรวจงานของนักศึกษา พร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบทุกครั้ง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 2.50 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.42 , 3.40 และ 3.29 ตามลำดับ

ในเรื่องอาจารย์ได้มี การชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรับปรุงตนเอง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม กว่า 2.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีความคิดเห็นระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.00 และ 3.65 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 ที่มีความคิดเห็นระดับปานกลางโดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.42 , 3.35 ตามลำดับ

ในเรื่องอาจารย์มีการใช้แบบทดสอบอย่างง่าย เหมาะสมกับผู้เรียน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีความคิดเห็นระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.59 และ 3.52 ตามลำดับส่วนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 มีความคิดเห็น ระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$)

ตารางที่ 12 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่าง สาขาวิชาในด้านวิธีสอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	การผลิตสัตว์			การผลิตพืช		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิธีสอน						
1. อาจารย์ให้ความสนใจหรือให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน	3.80	0.36	มาก	3.58	0.67	มาก
2. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้ นักเรียนทราบอย่างชัดเจน	4.01	0.78	มาก	4.12	0.80	มาก
3. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน	3.68	0.83	มาก	3.64	0.61	มาก
4. ชมเชยและสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียน ในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรม ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน	3.59	0.85	มาก	3.48	0.70	ปานกลาง
5. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับ สถานการณ์การเรียน	3.60	0.79	มาก	3.60	0.74	มาก
6. ให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้ เรียน	3.48	0.81	ปานกลาง	3.44	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ในด้านวิธีสอน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ และนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง อาจารย์ชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน โดยนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืชมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 13 แสดงความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาในด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	การผลิตสัตว์			การผลิตพืช		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เนื้อหาวิชา						
7.อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาหรือตอบคำถาม ให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน	3.66	0.78	มาก	3.71	0.80	มาก
8.เนื้อหาเรื่องที่เรียนในภาคทฤษฎีช่วยส่งเสริม ให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆที่เรียนในภาค ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.66	0.70	มาก	3.71	0.58	มาก
9.อาจารย์สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายากทำให้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนได้ดี	3.82	0.75	มาก	3.80	0.61	มาก
10. เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ประสงค์ของบทเรียน	3.79	0.66	มาก	3.85	0.71	มาก
11. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐาน ความรู้ก่อนสอนในบทเรียนต่อไป	3.60	0.79	มาก	3.48	0.80	ปานกลาง
12. เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะทำการสอน	3.76	0.80	มาก	3.80	0.51	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าในด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ในเรื่อง การทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนผ่านไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป โดยนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ส่วนนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาในด้านสื่อการสอน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	การผลิตสัตว์			การผลิตพืช		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สื่อการสอน						
13. อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วน	3.55	0.87	มาก	3.41	0.72	ปานกลาง
14. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย	3.72	0.89	มาก	3.35	0.71	ปานกลาง
15. อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน	3.76	0.69	มาก	3.46	0.70	ปานกลาง
16. มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง	3.80	0.74	มาก	3.48	0.70	ปานกลาง
17. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนเนื้อหาที่ สอน	3.79	0.77	มาก	3.55	0.65	มาก
18. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวัง ในการใช้ทุกครั้ง	3.77	0.84	มาก	3.44	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าในเรื่องสื่อการสอน นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 5 เรื่องด้วยกัน คือ ในเรื่องอาจารย์จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วนโดยนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) ในเรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนนักศึกษานักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ในเรื่องอาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้เหมาะสมจุดมุ่งหมายของบทเรียนนักศึกษานักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ส่วนนักศึกษานักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็น

ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ในเรื่อง มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนนักศึกษสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และในเรื่องอาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง นักศึกษานักศึกษสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนนักศึกษานักศึกษสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$)

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชาในด้านเอกสารประกอบการเรียน
(ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	การผลิตสัตว์			การผลิตพืช		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เอกสารประกอบการเรียน						
19.เอกสารหรือคู่มือที่ใช้สอนเข้าใจง่ายและชัดเจน	3.60	0.82	มาก	3.84	0.78	มาก
20.อาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสารประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าประกอบการเรียน	3.79	0.77	มาก	3.92	0.77	มาก
21. เอกสารประกอบการเรียนมีความครอบคลุมและสมบูรณ์ในเนื้อหาของบทเรียนที่อาจารย์สอน	3.79	0.66	มาก	3.92	0.84	มาก
22. อาจารย์มีการอธิบายเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ	3.77	0.68	มาก	3.73	0.79	มาก
23. อาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ	3.67	0.84	มาก	3.69	0.72	มาก
24. มีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.94	0.31	มาก	3.73	0.99	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าในด้านเอกสารประกอบการสอน นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ และ นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในด้านเอกสารประกอบการสอนอยู่ในระดับ มาก เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างสาขาในด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	การผลิตสัตว์			การผลิตพืช		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การวัดและประเมินผล						
25. อาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและประเมินผล การสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจล่วงหน้า ก่อนที่จะเริ่มการสอน	3.93	0.71	มาก	4.07	0.70	มาก
26. อาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรับปรุงตนเอง	3.41	0.88	ปานกลาง	3.62	0.91	มาก
27. อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	3.46	0.84	ปานกลาง	3.62	0.81	มาก
28. มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่ทำกำลังเรียน	3.56	0.90	มาก	3.71	0.74	มาก
29. อาจารย์มอบหมายและตรวจงานของนักศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบทุกครั้ง	3.33	0.91	ปานกลาง	3.44	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่าในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจาก นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 2 เรื่องคือ ในเรื่อง อาจารย์ได้มีการชี้แจงประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสปรับปรุงตนเอง นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) ส่วนนักศึกษสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) ในเรื่องอาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน นักศึกษา นักศึกษาสาขา

เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนนัก
ศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$)

ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบ ระหว่างระดับชั้นปี ในด้านวิธีสอน

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิธีสอน						
1. อาจารย์ให้ความสนใจหรือให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน	3.75	0.66	มาก	3.65	0.63	มาก
2. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้ นักเรียนทราบอย่างชัดเจน	4.34	0.64	มาก	3.85	0.77	มาก
3. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน	3.67	0.64	มาก	3.61	0.73	มาก
4. ชมเชยและสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียน ในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรม ต่างๆเกี่ยวกับการเรียน	3.59	0.60	มาก	3.51	0.80	มาก
5. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับ สถานการณ์การเรียน	3.70	0.68	มาก	3.51	0.72	มาก
6. ให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้ เรียน	3.40	0.60	ปานกลาง	3.52	0.70	มาก

จากตารางที่ 17 ในด้านวิธีสอน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในเรื่องการให้การอบรมตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นระดับมาก

($\bar{X} = 3.52$)

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีในด้านเนื้อหาวิชา (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เนื้อหาวิชา						
7.อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาหรือตอบคำถาม ให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน	3.77	0.72	มาก	3.61	0.73	มาก
8.เนื้อหาเรื่องที่เรียนในภาคทฤษฎีช่วยส่งเสริม ให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆที่เรียนในภาค ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี	3.72	0.60	มาก	3.65	0.67	มาก
9.อาจารย์สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายากทำให้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนได้ดี	3.83	0.60	มาก	3.78	0.73	มาก
10. เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของบทเรียน	3.88	0.67	มาก	3.72	0.75	มาก
11. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐาน ความรู้ก่อนสอนในบทเรียนต่อไป	3.62	0.76	มาก	3.50	0.65	มาก
12. เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะทำการสอน	3.87	0.70	มาก	3.71	0.61	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าในด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในเนื้อหาวิชาในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีในด้านสื่อการสอน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สื่อการสอน						
13. อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วน	3.56	0.68	มาก	3.45	0.70	ปานกลาง
14. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย	3.58	0.66	มาก	3.57	0.81	มาก
15. อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้ เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน	3.69	0.63	มาก	3.68	0.68	มาก
16. มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง	3.69	0.66	มาก	3.68	0.68	มาก
17. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนเนื้อหาที่ สอน	3.82	0.68	มาก	3.60	0.62	มาก
18. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวัง ในการใช้ทุกครั้ง	3.62	0.86	มาก	3.66	0.63	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าในด้านสื่อการสอน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในเรื่อง อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนโดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

ตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีในด้านเอกสารประกอบการเรียน (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เอกสารประกอบการเรียน						
19.เอกสารหรือคู่มือที่ใช้สอนเข้าใจง่ายและชัดเจน	3.93	0.73	มาก	3.62	0.73	มาก
20.อาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสารประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าประกอบการเรียน	3.95	0.68	มาก	3.76	0.74	มากที่สุด
21. เอกสารประกอบการเรียนมีความครอบคลุมและสมบูรณ์ในเนื้อหาของบทเรียนที่อาจารย์สอน	3.91	0.74	มาก	3.78	0.66	มาก
22. อาจารย์มีการอธิบายเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ	3.88	0.62	มาก	3.66	0.65	มาก
23. อาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ	3.80	0.69	มาก	3.58	0.71	มาก
24. มีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3.91	0.88	มาก	3.58	0.80	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าในด้านเอกสารประกอบการเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในด้านเอกสารประกอบการสอนในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 21 แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นปีในด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์	ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การวัดและประเมินผล						
25.อาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและประเมินผล การสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจล่วงหน้า ก่อนที่จะเริ่มการสอน	4.11	0.67	มาก	3.88	0.70	มาก
26.อาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสรับปรุงตนเอง	3.74	0.78	มาก	3.31	0.75	ปานกลาง
27. อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	3.80	0.66	มาก	3.31	0.73	ปานกลาง
28. มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่ทำกำลังเรียน	3.79	0.78	มาก	3.52	0.70	มาก
29. อาจารย์มอบหมายและตรวจงานของนักศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบทุกครั้ง	3.40	0.63	ปานกลาง	3.21	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่าในเรื่องการวัดและประเมินผล นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 เรื่องคือ ในเรื่อง อาจารย์ได้มีการชี้แจง การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสรับปรุงตนเอง โดยนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ในขณะที่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ในเรื่อง อาจารย์ใช้แบบทดสอบ

ยากง่าย เหมาะสมกับผู้เรียนนั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์อุดรธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นตามเพศ , คณะแผนกเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา , สาขาวิชา และระดับชั้น ใน 5 ด้าน คือ วิธีการสอน , เนื้อหาวิชา , สื่อการสอน , เอกสารประกอบการเรียน และการวัดและประเมินผล ซึ่งศึกษาความคิดเห็นจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ด้วยแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามสภาพทั่วไปของนักศึกษา ใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักศึกษามีคะแนนสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2

ผลการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์สรุปได้ว่า นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิงในด้านการสอน อยู่ 2 เรื่อง คือ การชมเชยสนับสนุน และ กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิด กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน เรื่องการอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน ในด้านเนื้อหาวิชา คือ เรื่องการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป ในด้านสื่อการสอน นักศึกษาชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาหญิง 3 เรื่อง คือ เรื่องอาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน เรื่องมีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาที่สอนในแต่ละเรื่อง อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมทั้งบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง ในด้านเอกสารประกอบการเรียน ไม่มีเรื่องใดที่นักศึกษามีค่า

คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านการวัดและการประเมินผล เรื่องอาจารย์ใช้แบบสอบถามที่มีความง่ายและเหมาะสมกับผู้เรียน

นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 อยู่ 4 เรื่อง คือ เรื่องอาจารย์ให้ความสนใจหรือให้คำแนะนำควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน เรื่องอาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน เรื่องการรับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน เรื่อง มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ในเรื่อง การชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 อยู่ 1 เรื่อง คือ การให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน ในด้านเนื้อหาวิชา พบว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.51 - 3.00 และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 อยู่ 1 เรื่อง คือ การทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านๆ ไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป

ในด้านการสอน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 กับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 อยู่ 1 เรื่อง คือ เรื่องอาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไปอยู่ 2 เรื่อง คือ ในเรื่องเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย และเรื่องอาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง ในด้านเอกสารประกอบการเรียน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นต่างจาก นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 อยู่ 3 เรื่องด้วยกัน คือ ในเรื่องอาจารย์แนะนำหนังสือ ตำรา หรือเอกสารประกอบการเรียนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้าประกอบการเรียน ในเรื่องอาจารย์มีการอธิบาย เอกสารประกอบการเรียนการ

สอนอย่างชัดเจนและเข้าใจและเรื่องอาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ

นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มข้างต้นก็มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 ในเรื่องมีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 อยู่ 3 เรื่องด้วยกันคือ เรื่องอาจารย์ได้ชี้แจงถึงวิธีการวัดและประเมินผลการสอนให้นักศึกษาได้เข้าใจล่วงหน้าก่อนเริ่มทำการสอน เรื่องอาจารย์มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน และเรื่องอาจารย์มอบหมายงานและตรวจงานของนักศึกษา พร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบทุกครั้ง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 กับ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 กับ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 ในเรื่องอาจารย์ได้มีการชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในโอกาสสอบทุกครั้งเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสปรับปรุงตนเอง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป และนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 และนักศึกษทั้งสองกลุ่มข้างต้นก็มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01 - 2.50 ในด้านวิธีการสอน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง อาจารย์ชมเชยสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนด้านเนื้อหาวีชา นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืชในเรื่องการทบทวนเนื้อหาวีชาที่เรียนผ่านไป หรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป ในด้านสื่อการสอน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 5 เรื่อง คือ เรื่องอาจารย์จัดเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน เรื่องเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย เรื่องอาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน เรื่องอาจารย์มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง

และในเรื่องของอาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง

ในด้านเอกสารประกอบการเรียน นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ และ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืชมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ๆ ไม่แตกต่างกัน ในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช 2 เรื่อง คือ ในเรื่องอาจารย์ได้มีการชี้แจงประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสรับปรุงตนเอง และเรื่อง อาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ในด้านวิธีการสอนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2

ในเรื่องการให้การอบรมตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน ในด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ในด้านสื่อการสอน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในเรื่องอาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน ในด้านเอกสารประกอบการเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 เรื่อง คือ ในเรื่องอาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้งเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสรับปรุงตนเอง และเรื่องอาจารย์ใช้แบบทดสอบความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน

5.2 วิจัยรณผล

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์

ด้านวิธีสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด มีเพียงเรื่องการให้คำชมเชย และ สนับสนุน และให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน และ การให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียนเท่านั้นที่นักศึกษบางกลุ่มเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์บางท่านมีภาระกิจอื่น ๆ อีกมาก นอกเหนือจากหน้าที่การสอน เมื่อเข้ามาสอนในชั้นเรียนก็เร่งดำเนินการสอนให้ทันเวลามากที่สุด จึงไม่มีโอกาสที่จะให้คำชมเชยหรือรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้เรียนรวมทั้ง

อบรมตกแต่งเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน ก็มีได้ปฏิบัติมากนัก ดังนั้นหากอาจารย์ผู้สอนให้ความสนใจในเรื่องนี้เพิ่มขึ้น ก็จะเป็นผลดีกับผู้เรียนอย่างยิ่ง

ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีเรื่องการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไปเท่านั้นที่นักศึกษาบางกลุ่ม เห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป ผู้สอนอาจคิดว่าเป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบต่อตนเองในการทบทวนบทเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนครั้งต่อไป เพราะนักศึกษาเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษาจึงควรรับผิดชอบต่อตนเองได้ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนอาจให้คำแนะนำว่า นักศึกษาควรอ่านหรือทบทวนเรื่องใดก่อนเรียนในครั้งต่อไปก่อน

ด้านสื่อการเรียน พบว่ามี 1 ข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่เรื่องที่ว่า อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่เห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากว่า อาจเนื่องมาจากทุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนมีน้อย สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการใช้สื่อ หรืออาจารย์ผู้สอนไม่ชำนาญในด้านนี้

ด้านเอกสารประกอบการเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้นที่มีความคิดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 40.14 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จึงไม่ควรมองข้ามความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ที่เห็นว่ามีการจัดเตรียมเอกสารให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากมีบางครั้งที่อาจารย์จัดเตรียมเอกสารไม่เพียงพอ จึงควรตรวจนับเอกสารให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาทุกครั้ง

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าปฏิบัติในระดับปานกลาง

ในเรื่องที่ว่า อาจารย์ได้มีการชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสปรับปรุงตนเองและเรื่องอาจารย์มอบหมายงานและตรวจงานของนักศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงข้อผิดพลาดให้ทราบทุกครั้ง สาเหตุที่ปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก อาจารย์บางท่านมีภาระกิจการงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาที่จะชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจได้ แต่ถ้าหากอาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญใน 2 ข้อนี้เพิ่มขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้

เรียนอย่างยิ่ง สำหรับเรื่องอาจารย์ใช้แบบทดสอบที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน อาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางพื้นฐานความรู้ที่เคยได้เรียนมาจึงทำให้ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านวิธีสอนหาก อาจารย์ผู้สอน ปฏิบัติเพิ่มขึ้นในเรื่อง การให้คำชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนและเรื่อง การให้การอบรม และตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียนก็จะเกิดผลดีกับผู้เรียนอย่างยิ่ง
2. ในด้านเนื้อหาวิชาหากอาจารย์ผู้สอน ปฏิบัติเพิ่มขึ้นในเรื่องการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป ก็จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
3. ในด้านสื่อการสอนหาก อาจารย์ผู้สอนมีการปฏิบัติเพิ่มขึ้นในเรื่อง การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่างๆ ให้ครบถ้วนในการสอน แต่ละครั้ง ช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น
4. ในด้านเอกสารประกอบการเรียนหาก อาจารย์ผู้สอนจัดเตรียมเอกสารให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาโดยตรวจนับให้ครบถ้วนกับจำนวนนักศึกษาทุกครั้ง ในการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปได้ด้วยดี
5. ในด้านการวัดและประเมินผลหาก มีการชี้แจงการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาให้ทราบในการสอบทุกครั้ง เพิ่มขึ้นและปฏิบัติให้มากขึ้นในเรื่อง การตรวจงานมอบหมาย ต่าง ๆ ควรชี้แจงข้อพิจารณาในงานนั้น ๆ ให้นักศึกษาทราบทุกครั้ง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเป็นรายวิชา เพื่อที่จะทราบความคิดเห็นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

จรูญ คุณมี . นวัตกรรมการศึกษา. กภาพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2520.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ . “หน่วยที่ 1 การสอนในฐานะวิทยาการ.” เอกสารการสอนชุดวิชา
วิทยาการสอบ หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์ , 2525 .

_____ . “หน่วยที่ 4 การจัดระบบและวางแผนการสอน” เอกสารการสอน
ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 2 .
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ , 2526.

ชาญชัย อินทรประวัตติ . วิธีสอนทั่วไปและการสอนแบบจุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 3 . สงขลา
: พิมพ์ที่โครงการบริหารวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2523 .

ชินยุทธ สายบุญ . “ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู -
อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์”
ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง , 2537.

ทศพล สุนทรโรทก . “ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมขอนแก่น ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (เกษตรกรรม)” ปัญหาพิเศษครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2529.

ธนิต วรรณวิไล. “ความคิดเห็นของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครู”
ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะ
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง , 2537.

ธวัชชัย จิรนาयाกุล . การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ .กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบัณฑิต , 2529.

บำรุง กลัดเจริญ. วิธีสอนทั่วไป.พิษณุโลก : พิมพ์ที่โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ , 2527.

ประคอง กรรณสุด . สถิติประยุกต์สำหรับครู . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช , 2528.

พนัส หันนาครินทร์ . การศึกษาของไทย .กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
, 2521.

ไพรัตน์ พิภน้อย “เอกสารประกอบการเรียนวิชาวิธีสอนทั่วไป” คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ,
(มปป.) (อัดสำเนา)

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลทางการศึกษา . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช , 2526.

ยนต์ ชุ่มจิตร์ . ความเป็นครู . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์ , 2531.

ระพีพร ทองทั่ว “คุณลักษณะครูเกษตรกรรมตามแนวคิดของนักศึกษาสาขา
เกษตรกรรม” ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง , 2530.

รมณีย์ อาภาภิรม . วิธีการสอนวิชาเกษตร . โครงการตำราคณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2531.

. คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ . ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะ
 ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง , 2535.

ลัดดา เสนาวงศ์ . ความเป็นครู . ภาคพื้นฐานการศึกษาคณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัย
 รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูธนบุรี . กรุงเทพมหานคร : พิเศษจุฬารพิมพ์ , 2532.

สุทัศน์ ชำนาญศิลป์ . “ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป
 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ
 จ.บุรีรัมย์” ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์
 เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
 ทหารลาดกระบัง , 2531.

สุพิน บุญชูวงศ์ . หลักการสอน . ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะครุศาสตร์
 วิทยาลัยครูสวนดุสิต . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสวงสุทธิการ
 พิมพ์ , 2530.

สัจด์ อุทยานนท์ . การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ . พิมพ์ครั้งที่ 5 , มปป .
 2529.

อมร รักษาสัตย์และขันติยา วรรณสุด . ทฤษฎีและความคิดในการพัฒนาประเทศ.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย.

อนันต์ ศรีโสภ . การวัดผลการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 ไทยวัฒนาพานิช , 2525 .

อัญญา สืบสินธุ์สกุลไชย. การวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง . 2525.

แบบสอบถาม
เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ **นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
2. โปรดทำเครื่องหมายถูกลงหน้าข้อความที่เป็นจริงหรือเติมในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
3. โปรดตอบคำถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล
4. กรุณาอ่านคำชี้แจงที่ปรากฏในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียดก่อนลงมือตอบ
5. แบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 2 **ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

** ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี **

อุษา ภูกัน

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. คะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกภาคเรียนที่ผ่านมา

() ต่ำกว่า 2.00

() 2.00 - 2.50

() 2.51 - 3.00

() 3.01 ขึ้นไป

3. สาขาวิชา

() เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

() เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

4. ระดับชั้น

() ชั้นปีที่ 1

() ชั้นปีที่ 2

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สจล.

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน ของอาจารย์ผู้สอนตามที่เป็นจริงโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์น้อยที่สุด

รายการ	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
วิธีสอน					
1. อาจารย์ให้ความสนใจหรือคำแนะนำควบคุมดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงาน					
2. อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการสอนให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน					
3. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน					
4. ชมเชยสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน					
5. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียน					
6. ให้การอบรมและตักเตือนเรื่องทั่วไปแก่ผู้เรียน					
เนื้อหาวิชา					
7. อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาหรือตอบคำถามให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน					
8. เนื้อหาที่เรียนในภาคทฤษฎีช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆที่เรียนจากภาคปฏิบัติได้เป็นอย่างดี					
9. อาจารย์สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายากทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดี					
10. เสนอเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน					

รายการ	ระดับปฏิบัติในการสอนของอาจารย์				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
11. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านใบหรือวางพื้นฐาน ความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป					
12. เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญขณะทำการสอน					
สื่อการเรียน					
13. อาจารย์ได้จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์การ สอนต่างๆไว้อย่างครบถ้วน					
14. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้มีความทันสมัย					
15. อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ได้เหมาะสม กับจุดมุ่งหมายของบทเรียน					
16. มีความรู้ในการใช้สื่ออย่างถูกต้อง					
17. มีการใช้สื่อตามลำดับขั้นตอนเนื้อหาที่สอน					
18. อาจารย์แนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ แก่ผู้เรียน รวมถึงบอกข้อควรระวังในการใช้ทุกครั้ง					
เอกสารประกอบการเรียน					
19. เอกสารหรือคู่มือที่ใช้สอนเข้าใจง่ายและชัดเจน					
20. อาจารย์แนะนำหนังสือตำราหรือเอกสาร ประกอบการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้ค้นคว้า ประกอบการเรียน					
21. เอกสารประกอบการเรียนมีความครอบคลุมและ สมบูรณ์ในเนื้อหาของบทเรียนที่อาจารย์สอน					
22. อาจารย์มีการอธิบายเอกสารประกอบการเรียน การสอนอย่างชัดเจนและเข้าใจ					
23. อาจารย์มีการปรับปรุงเอกสารให้ทันกับ เหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ					
24. มีการจัดเตรียมเอกสารเพียงพอกับจำนวนนัก ศึกษา					

